

Kiadóhivatal:
Kaposvárott, zárda-utca. Ide ezimezendők az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilttérlek.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban kaphatók.

NÉP JOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárda-utca. Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban kaphatók.

Az utolsó kísérlet.

Minden hangnemből éneklük, hogy ez az utolsó kísérlet, aggódva mondják az önkormányzat barátai, kárörömmel ellenségei.

És mi, ha igazán azok volnánk, minek lébe-korba nevezgetni szeretnek bennünket, — felforgatók — örömmel nézhetnénk a mi történet, nyugodtan várhatnánk be, hogy helyettünk felforgassanak mindent azok, kik magukat alkotóknak nevezni szeretik; de mert mi fentartani akarjuk hazánkunk, apáinkról reánk maradt, a történelem szentesítette, gyakorlat helyesnek ismerté instituciót, elborult kedélyvel, fájó érzéssel fogadjuk a kísérleteket, melyeknek célja nem az, hogy a mesterségesen beteggett tett s már-már haldokló vármegye testébe új életet lehelyezzen, hanem — csak a vak által nem látott — célja ürügyöt keresni, legalább tisztességesnek látszó temetésre.

Hát mi ez az utolsó kísérlet más? ha egyáltalán ezt a „nesze semmi fogd meg jól”-t komolyan kísérletnek nevezni csak szabad is.

Azt mondják visszakarta a vármegye régi jogát, az önmegadóztatási jogot, ez ugyan a mai világban nem valami nagy jog, s csak annyit jelent, hogy azon összeget, melyet zsebed mélyén úgy elrejtettél, hogy a végrehajtó nem találta meg, lelkesedésben önmagad vedd ki, fölébe ez állítás még nem is felel meg a valóságnak; az állam a megyének a kormány előterjesztése alapján keletkezett törvényhozási intézkedés szerint, bizonyos összeget kifizet, ép úgy mint kifizetett eddig is, csakhogy eddig többet, mint most, ha pedig ezzel a vármegye be nem érné, az állami adó arányába 3%-ig szedhető is; hogy ez nem önmegadóztatási jog, s különösen nem a régi vármegye joga, azt kétségtelenül azok tudják legjobban, a kik az ellenkezőt annyira hangoztatják.

De nagyon félt, hogy eredménye

T Á R C Z A.

Költői levél

Nagy Jani barátomnak válaszul.

Olvastam hozzám írt költői leveled.
Mint a te nagy lelked, enyim is kesereg...
— Bánatos,
Szomorú
Életünk van nekünk...
Szívünkön
Nem gyógyul
Soha be a sebünk...
Volt az én
»Orzám« is
Piros az örömtől,
Senkisé
Hiányzott
Családi körömből!
Mióta »ketteje« az — égből költözött
Azóta az »orzáma« halálnak öltözött..

A hogyan akkoron
A könyvem
Megeredt, —
A hogyan akkoron
A szívem
Megerpedt:
A könyvem azóta omlik minduntalan...
A szívem azóta mindig fáj... bába van...

Nincs nyugta
Lelkemenek
Se éjjel, se nappal:
Elfoglalt
Egészén
Az a »két kis angyal«...
Sem áldás, sem átok, gyalázat, dicséret,
Sem üdv... ah! nem hat rám maga az ítélet!

lesz ez utolsó kísérletnek, csak-hogy éppen ez eredmény ássa meg sirját az önkormányzatnak.

A megyei tisztiz fizetések felemelése folytán megerősödik a már eddig is észlelhető megyei beureaucratia, a tisztségből üzlet lesz s egy új kaszt fejlődik ki, a megyei hivatalnokok kasztja, mely első sorban saját egyéni érdekeit fogja védelmezni, mely a hatalmat azért keresi, hogy jó ellátást biztosítson magának.

Elmondottuk, de nem ismételtük elég sokszor, hogy kenyérkeresetté tenni a megyei tisztviselői állásokat s mégis önkormányzatról beszélni non sens.

A mi a szomorító tényekkel szemben vigaszt nyújthat nekünk, az, hogy ez áramlat veszélyességét mind többen ismerik fel, s hangok emelkednek nem elégedve meg a baj megjelölésével, hanem keresve annak orvoslását is; így Erdély legtekintélyesebb lapja az „Ellenzék” ekként ír:

„Ne ámitsuk magunkat. Mihelyt a vármegyék irodáit kenyérkereső műhelyekké tesszük, lemondunk magáról a vármegyéről. A tisztikar olyan követeléseket támaszt, melyeket a vármegye meg nem bír. A kormányzás igényeiről megfelelkezik és saját állásának biztosítása lép előtérbe. Mindig kenyérrel féltve, rosszul teljesíti kötelességeit. Fölfelé alázatos a meghunyászkodásig, mert feje fölött lebeg a kandidáció damokles kardja; lefelé erélytelen és pártoskodó lesz, mert feje fölött lebeg a tisztújítás damokles kardja. Állandóan hányódik a mythologia vézes szirtjei között. Ekként látva a dolgot, mindenki arra a következtetésre jut, hogy föl kell hagyni az eddigi választási rendszerrel; a kormány kinevezésétől kell a hivatalnok állását függővé tenni. Szóval a vármegyei intézmény nem tartható tovább.

De hát miért nem tartható? Azon hivatalnokok miatt, kik kenyérkeresetből foglaltak állást. Mi következik eb-

A bánat, fájdalom
Táplálóm
Egyedül.
Ember, ha szemközt jó
— Jól teszi —
Elkerül...
Dúlt arcom a halált juttatja eszébe. —
Haláltól a boldog, hát miért ne félne?

Ez az én
Életem
Folyása... Istenem!
Várom, hogy
Mint a mag
Én is elhíntem!
Az életem »kedvesek« maraszt'nak ah! sirva...
A holtak »édesek«... hínak le a sirba...

Oh! vagyok is, nem is, én már a' világon.
— Ah! dolgom van... Isten áldjon meg! kívánom.
— Keserut
Kötözök
„Két kis sirhalomra“...
... Keserű énekem — keserű dalodra...
Némédi, 1883.

Szabó Mándor.

Az országos tébolydában.

Hegyeitől körülveve, szállók és barát-ságos villák közül, komoran tünik elő egy nagy épület; a Lipót mezei tébolydában. Önkénytelen borzadály futja végig az embert, ha megdondolja, e magas falak, mennyi megtört reményt, elpusztult életcélt, kioltott prometheus szikrát, zárnak belsejükben. Mily költői a muzulmán tana, mely szerint Allah annyira szerette meg az örült eszt, hogy testi halála előtt már magához vette. — De tekintsük meg a tébolyda belsejét.

ből? Az, hogy a vármegye szünjék meg a kenyérkeresők piacza lenni.

Az elem, mely a vármegyei intézmény fentartója és éltetője volt, foglalja el ott az öt megillető tért. Ne elégedjék meg az ellenkezés langymeleg feladatával, hanem vállaljon aktív szerepet, ne csak beszédekre szorítkozzék, hanem cselekedetei által válják az önkormányzat tényezőjévé.

Minden attól függ, hogy fog-e sorakozni a gentry? Megjelenik-e ifjusága a zöld aszaltok körül, hogy mint közgazdasági gyakornok, mint aljegyző, mint szolgabírósegéd, részt kérjen magának az ország terheiből? Akarja-e abirtokos osztály gondolatait és tapasztalatait az adminisztratio terén érvényesíteni? Megfontolják-e, hogy azt a tőkét, mely a nevelés által nálunk fölhalmozott, polgári kötelesség a haza javára érvényesíteni — s hogy az, a ki csak saját kedvteléseinek él s nem hoz áldozatot a közéletnek, csak fél életet élt és csak félemler számba jön?

Ha megfontolja ezt a gentry, az, az ősi restorationnak nagy elvi jelentősége lesz, mert a vármegyei intézmény fenntartását fogja biztosítani. Ha nem, nem.

Mi e lelkünkben irt sorokhoz csak azt tesszük, gondolja meg a gentry jól, miként cselekszik; mert ha eldobja magát, vagy akár kicsinyes egymás elleni intrigáival, akár télen, haszontalan, mivel sem törődéssel eljátsza most a tizenkettedik órában a hatalmat, mely őt megilleti, majd gondoskodnak arról, hogy hat év múlva kezébe ne vehesse többé még ha akarná se.

Az uszora törvény, bár eléggé szerény alakban hozott is meg képviselőink által, már is érvényesíti hatását, futkosnak a jó szívűek, kik segíteni szoktak a szegény emberen bajában és érezvén, hogy julius elsején tul, alighanem találkoznak oly elvetemültek, kik nem akarják belátni; mily jó tett volt számukra, kapni jó buza árában, megromlott sörpöredéket, egy kis söt, néhány forintot és ezért kiállítani egy 100 forintos adóslevelet 60 percentre — és még talán a bíróság előtt

A szives előzékenységű, tudós Dr. Niedermann főorvos tartott előadást és ez alkalomból vagy tíz ily szerencsétlenről magyarázott is hosszasan s előhivatá azokat. Ezek közt volt egy 40—45 éves ember, — ki ifjú korában kereskedőség volt s bele szeretett egy mágnás kisasszonyba, ki vele egy házban lakott, s kit folytonosan szemmel tartott s ólálkodott utána. A komornyik ezt észrevevén, a kereskedőségét csak nevette; s ezt látva a kereskedő segéd, megharagudott a komornyikra s azt reververével agyonlötötte. Ezért aztán perbe fogott, mely hosszú ideig húzódott, — végre azonban, elmezavart constatálták rajta, és hosszabb gyógykezelés után szabadon bocsájtották. Évek múlva szolgálatba lépett, a „magyar földhitelintézet“nél s itt mint liferans működött. A vidékieket ide vezette s ezért tőlök kapott egy kis borralót. Látva azonban, hogy ő mily hasznót tesz a társulatnak, — pert indított ellene, kártérítést követelvén 10, 20, 30 s végre 50,000 forintot; mely kérelmével mindannyiszor elutasított. Ezér felbőszülve, az öreg K—ics alelnökre, midőn az a lépcsőn haladt fel, realított; — de a golyó épen a kabát gombját találván, komolyabb baj nem történt. — elfogatván mint veszélyes örült a lipót mezei tébolydába hozott. A szerencsétlen azóta itt van s ezen, — említett — tetteit a legszebben adja elő, mintha semmit sem vettét volna. K—icsot is — ugy mond, csak megakarta ijeszteni. Furcsa ijesztési mód, — ha a golyó nem a gombot éri, úgy agyon lötötte volna az elnököt.

Bemutatott a főorvos, még egy gazdatisztet, ki üldözötési mániában szenved, — azt képzelvén, hogy hivatalnok társai üldözik, hivatalára vágnak. »Légi hangokat« hall sokszor a budai hegyek közül s folytonosan

tagadni is találnák a kapott 100 frtot, — futkosnak tehát és minden áron egyezkednek, azaz elismertetik avval, kit rászédni tudnak, hogy ő a kötelezett sommát valóságosan meg is kapta, mi által a szegény adós elveszti azon védelmi jogát, mit neki a julius elsején életbe lépendő törvény ád. Ez okból volt már alkalmunk a „Népjog“ olvasóit figyelmeztetni, hogy sem mézes szavakkal, sem ijesztgetésekkel reá ne vétessék magukat holmi úszorás követelések iránti egyezsége; kötelességünknek tartjuk ezt ismételni, mert legújabbban is megtörtént, hogy egy földműves polgártársunk, ki uszora után 900 forinttal tartozott, az előre látó uszorás által addig kinaltatott pálinkával, míg eszében megtántorodva, hét-száz forintban megegyezett, míg az uszora törvény után négy százat sem kapott volna az uszorás. Sajnáljuk, hogy intéseink a kiegyezések és a pálinka ivás ellen, ily szomorú példa által lettek igazolva, de most legalább tanuljon a többi, ezen egy megcsaltnak kárán. Kötelességünknek fogjuk tartani ily előforduló példákat mindenkor közölni, csak így remélhetvén, hogy népünk befogja látni, miszerint a legjobb törvény sem használható, ha saját maga utasítja vissza annak védelmét.

Társadalmunk mételyei.

Meg van mételyezve társadalmunk minden rétege. E pestis szülőanyja a zsidóság. A fekély minden neme, mely a társadalom testén rágódik, tölük ered. Demoralisálják népünket, hogy önzéssel, önhaszonnal telt aljas céljaikat minél könnyebben elérhessék. Fölbeszítik népünkben az urhatnamság és fénytűzés iránti vágyat, a kártya és a pálinka szenvedélyét; elősegítik a takarékosság hiányát, beoltják népünkbe az erjesztő anyagot, melytől mindig ment volt s mely ragály csak úgy szivárgott át nemzetünk beléletébe, mint a zsidóság, illetve a zsidó egyenjogúsítás átkos szüleménye; s miért mind ez? Azért, hogy más vagyonának könnyű megkaparításának munkájában nehézségre sehol se találjanak!

Naponta sürűbben halljuk elszegényedett családok történetét. S ha okát kérdezzük a pusztulásnak, kérdésünkre legtöbbszörre igen szomorú a felelet.

Mostoha idők, áldástalan évek,

öt említik. Szemét néha a villamosság bántja, s ilyenkor kezét napokig rajt tartja.

Egy másik szerencsétlen, érzéki csalódásban szenved, — az ételnek sajátszerű ízét érzi s azt képzei, hogy megakarják mérgezni.

Ott volt egy német paraszt, kinek megjelent Krisztus s magát egy felsőbb lénynek tekintti. Sokszor igen veszélyes ezen egyén.

Láttam egy királyt, — előbb »zimmer putzer« volt, — de ez szerinte semmit sem tesz, azért ő lehet király, hisz ő nem ölt, nem rabolt. Magyarország apostoli királya I-ső István a neve, ki az ország czimerét és törvényeit megváltoztatta, mert az ország csak így lesz boldog. Ha kieresztenék, Budára menne a királyi palotába — ugy mond. — De onét magát az örök kidobnák, mert ott Ferencz József a király, szolt a főorvos. Hja! az én előttem semmi, vagyunk mi több is, — felelt a szerencsétlen.

Több ily elmebeteg mutatott be a főorvos.

Az udvaron épen sétáltak többen a szerencsétlenek közül, majdnem mindegyik pipázva; egyik sietve, másik lassu léptekkel. Volt egy fiatal ember, ki mindig táncolt s volt, ki a padon ülve, folytonosan a földet nézte maga előtt.

A czellákból kihallatszik, amint fittyöl, vagy dalol egy ilyen szerencsétlen, másik nevet s a harmadik sir.

Különben az intézetben a felügyelet és rend példás, szobáik szépek s tiszták. Összesen mintegy 700-an vannak ily szerencsétlenek, kik közül 375 férfi.

Hozsiygy Árvad.

hozzá tulajdonított adó s más kiadások neheztedek rájuk. Hanem még ez mind semmi lett volna; a csapást és inséges idők terheit okvetlen kiheverik, ha a balsors őket lelketlen állatok, vérszopó nadályok, zsidók kezei közé nem juttatja. Ezek a zsidók, kik előtt nincs semmi tekintet; rájuk nézve mindegy: akár becsületes ember valaki, akár nem; gazdag, avagy szegény; ők irgalmat nem ismernek. S jaj azon halandónak, kit balsorsa házuk borzalmas falai, tigris körmeik közé vezértelt, — bizton, határozottan állítom ezt, mert e sorok írójának szerencsétlen családja is, ily lelketlen hyena természetű emberek áldozatává vált, — mondom, jaj annak, kit balvégzete a zsidó uszorás hatalmába sodort. Mert e szó „uszorás“ betűről-betűre rájuk illik. Nézz csak be egy uszorás zsidó házába, s meg fogod látni, hogy a piszok és rondaság ott állandóan tanyát vert; s ha nem tudnád hol jársz, azt kellene hinned, koldus fészekben, vagy oly helyen, a hol tiz polteránál többet sem birsz felfedezni, mindaddig, míg ezekkel vagy milliomokkal nem rendelkezik. A ház tulajdonosa folyvást mogorva, felleget arczán csak akkor villan át az öröm és meglegedés egy-egy elrejtett sugára, midőn valakit hálózába kerítette, vagy valakivel szerencsés, már t. i. neki a csalónak szerencsés, egyezményt köthetett. Szíve senkinek meg nem nyílik, zárva van az folyvást, mint azon kriptá, mely csak akkor tárul fel, midőn hullát tesznek bele. Könyörtület nem ismer. Mert lelke sincs!... Szóval az uszorás zsidóban minden a mi rut és borzalmas, a legeltaszitóbban összpontosul.

Szegény szerencsétlen, elbukott családok! kik áldozataivá lettetek az emberekből furiákká szegődött nyomoru zsidó fajzatnak: mily átokkal sujtathatók őket inséges napjaitokban?! Ezek a gyalázatosak! Ezek a törvényt külsőleg tisztelő, de alattomban kijátszó „hű polgárok?“ úgy tesznek veletek, mint a pók, mely a hálózába került állat vértét kiszívja. És aztán mint hasznavehetlent, eltaszítja. S ti nem szabadulhattok tőlük mindaddig, míg csak mozogni bírtok. Fizetitek a 120%-et a nélkül, hogy iszonyu bukástokat a végpercig még csak sejténetek is. Bukástok bizonyos — de ők nem könyörülnének. Hideg vérrel jelennek meg ajtótok előtt, s midőn az utolsó falat kenyert is elfogyasztátok, akkor tütetik rá a dobot, hogy: „fizess! különben a mivel bírtok a miénk, az utolsó gombostűig.“

És a társadalom türi e fekélyt testén. Türi őket mondom! A demoralisatio legveszélyesebb teerjstőit. Kik majd mindenütt úgy élnek, mintha tulajdonképen nem is léteznének. Működésüket a törvény alig ismeri, vagy ha ismeri is, szemet huny rá s hallgat, mert a zsidó pénzhatalom megtermi gyümölcseit. Már hogy is ne! ők békés nyugalomszerető polgárok; adójukat pontosan fizetik; a status érdekeit, a törvény §§-ait ugyan kijátszák, de nyílt ellentétbe soha nem állanak; fosztogatnak, rabolnak, de mindent végtelen ügyesen a törvény mellett és legalább látszólag nem ellene. A törvény úgy látszik nem veszi, vagy nem akarja tekintetbe venni, hogy ily uton hány száz család jut csak évenként is tönkre s hogy ez által az állam bevétele is évről-évre csökken, mert a zsidók a tőkét eltitkolják, mire számtalan példát tudok, s csak annyit vallanak be, a mennyit gondolnak, vagy a törvény mindig keveset mutató külsejük után róluik feltételez. Náluk állampolgári becsületességet keresni, gondolatnak is vakmerőség. Ők és a becsület! valóságos „non sens.“

Más országokban, meglehet, nincs ez így. De nálunk, hol a föld nép nagy része, köztudomás szerint, még most is a legfejletlenebb állapotban teng: ezen szánandó helyzet mindaddig fennmarad,

mig csak a hatóságok azt figyelmére nem méltatják, vagy a társadalom a felmerülő zsidó szemtelenségeknék gátat vetni nem iparkodik. Némelyek az iskolára hivatkoznak s azt mondják: az iskola feladata a népet odaemelni, hogy minden viszonyok és körülmények közt meg tudjon élni. Mind igaz! Csakhogy az is tekintetbe kell ám venni, hogy az iskola ugyan sokat tehet, de egyszerre mindent nem tehet. Arra hiába számítunk egyhamar, hogy iskoláink a svájci és porosz iskolák mintája szerint szervezve, az élet minden phasisaira jó tanácsot és helyes utasítást adjanak; ez másutt sem ment oly könnyen!! Messze van még az idő — bár közelebb volna — midőn minden falu vagy csak város is „népbankkal“ fog birni, s még messzebb az, midőn minden ember oda-érik, hogy gazdaságát a kiadás és bevétel közti helyes arány szerint fogja tudni beosztani. Ekkor hiszmi, hogy az uszorás zsidó el fog enyészni s kénytelen leend koldusbotot a kezébe venni. Akkor majd maga is keres „lauf-past“ Palestinába — a „Nép zászoló“-ja alatt. De addig a társadalom ezen égető sebében, csakis a társadalom lesz képes segíteni, távol tartván magunktól mindazon szenvedélyeket, melyek botlásunkat idézik elő, és különösen távol tartván magunktól, az élet minden körülményei közt, a zsidót.

Tudnivalók.

A budapesti állami közép-ipartanoda igazgatósága felkéri mindazon földbirtokosokat, géptulajdonosokat és gyárosokat, a kiknek vizsgált gépekre van szükségük, hogy ilyen nyerhetése végett hozzá (VIII. ker. bodzafateza 28. sz. fordulni sziveskedjenek.

A világ folyása.

Ha nem történt is mostanában valami világrendítő esemény, van mégis elég, miről beszélni lehet, sőt van elég a mi gondolkodóba ejthet.

Hát itt van mindenekelőtt a czár koronázása a Moszkvában; mennyire várták itt, féltek tőle amott; mennyi hír, mennyi kombinatio volt ezzel összekötésbe hozva; szabaddab intőzvények hajnala lesz ez, mondják ezek, a nihilisták a legnagyobb erőfeszítéssel meg fogják gátolni, mondják amazok; no hát ez ideig mi sem történt más, mint ily alkalmakkor történni szokott, vakító fény és pompa ezerek s ezerek, a kik őrzik az uralkodót, ezerek s ezerek a kik üjjonognak, a kik tudónak össze látni, hallani, résztvenni az ünnepélyeken, ezerek a kik a jó nyereséget zsebre dugják, s ezek ellenében azok az ezerek, kik zsebeiket kiürítik. A koronázási ünnepélyek egyébként méltók azon hatalom s gazdagsághoz, melylyel a minden oroszok egységalkodója bir; nincs kimélve semmi, hogy a soha sem látott pompáról még az unokák is beszélhessenek. Hogy a koronázásra a különféle potentátok képviselői is megjelentek, természetes.

Véletlenül vagy kiszámítva történt-e, hogy éppen e koronázási idő táján Kállay a közös pénzügyi s bosnyák miniszter, eddig szokatlan módon mondott el nem közönséges dolgokat; mint tagja a magyar tudományos akadémiának, a mult heti közgyűlésen felolvasást tartott »Magyarország keleti és nyugoti határainakról«, nem közönséges a tárgy, s kiváló érdekű annak fejtegetése, éppen mert minisztérium ered. Kállay nem habozott kimondani, hogy missioja a keleten nem Orosz, hanem Magyarországnak van; nagy szó, igaz szó; de hát mégis csak szó s különösen ellentétben van a miniszter urak tetteivel, hej ha a népek úgy szavukon fogják a miniszter urakat.

Angliában az azon furcsa szokás folytán, hogy azt a gazembert a ki bünök társait elárulja elnevezék koronatanának, s nemcsak bántódása nem lesz, hanem még meg is fizetik — úgy a mint nálunk legalább a legbecsületesebb ember sem várhatja, — az ir agrár gyilkosok közül Carey felfedezett mindent, ennek folytán ő kapott hatvanezer forintot; társait pedig, kit felakasztottak, kit életfogytiglan elítélték; persze azért az irkérés megoldva nincs, s mint látszik ez uton csak akkor lesz ha az utolsó irlandi is elpusztul.

Olaszországban az osztrák barát miniszterium nagy diadalt aratott, felvetette a bizalmi kérdést s nagy többséggel megkapta a szavazatot; hanem azért ha Oberdank nem Triestben, hanem Florenz vagy nem tudom, mely olasz városban állt volna bírái előtt, nehezen görbült volna csak egy haja szála is; ha azonban az olasz kormány barátsága nem éppen az olasz nép barátsága, az ellenséges-

kedésnél még is többet ér, éppen úgy mint jobb egy krt kapni mint egy forintot fizetni.

Olaszországról eszünkbe jut a nagy hármasszövetség, melyről azt hírlik, hogy a francia ép úgy keresi barátságát, mint az angol; nem ugyan azért mintha valami nagy sympathiákat éreznének, hanem azért, hogy dolgaikba senki se elegyedjék.

Különös két nép ez, annyi baja van mindkettőnek ott kin is, de azért nem tér ki senkinek még messze földön se. A francia madagaskariakkal viaskodik. Az angolnak pedig ma-holnap a zulukkal gyül meg a baja, mert Cetewayo király a mint ledobta a frakkot meg a bugyogót, elfelejtette, hogy Anglia is van a világon; s fenyegeti ismét az angol gyarmatokat.

A kis királyok Nikita a montenegrinus, meg Sándor a bolgár utazgatnak Bécsbe, Szt. Pétervár és Moszkvába, hogy aztán kiegyenlitsék a dolgot az egyik Bécsben át Pétervárra a másik Péterváron át Bécsbe, mi azonban azt hisszük hogy a közös finansz miniszter ur felolvasása alig kapacitálta meg őket, s ha reá kerül a sor mégis csak Pétervárhoz huznak honnét idáig mindenkor támogatta őket a hatalom, s segítette a pénz. — * * *

H I R E K.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a hátralékos díjakat megküldeni sziveskedjenek. Mi végből postautalványokat mellékel a kiadóhivatal.

Urnajja a szokásos ünnepi körmenettel, tisztelő katonasággal, dísz- és taraczló-vecekkel tartott meg; a kedvező időjárás mellett a vidékről besereglett hívők ezrei vetek a körmenetben részt, a város előjárósága a polgármesterrel testületileg élén jelent meg.

Jakab Lajos fehérvári szinagagató társulatával Kaposvárra jő, mint azt előleges sziházi jelentéséből olvassuk. A társulat egyike a legerősebb vidéki társulatoknak, 50 személyből, saját zenekarral bir, és tekintve, hogy Fehérvár közönségének tetszését kinyerni képes volt, ugy hisszük kaposvári fellépésével városunk közönségének is, néhány élvezetes estét fog szerezni.

Halálozás. É h n L á s z l ó lelei földbirtokos — É h n Sándor szolgabíró atya — e hó 16-án Pabókon Zalamegyében, rövid szenvedés után meghalt. Temetése Lellén volt 18-án. Béke poraira.

Kötsén, f. hó 14-én pünkösöd másnapján Kacsokovics Antal Cornelia ő nagysága, ritka kedves vendégszerető házában igen sikertült házi mulatságon, melyen a vendégek száma meghaladta a negyvenet, ismét volt alkalomunk meggyőződni, hogy a régi vendégszeretet hazánkban még nem halt ki egészen. Örömmel feledtük a kedves és szép társaság közt a mai bor ezerefele miseriátit, ha csak egy rövid éjen át is. A jókedvű társaság még csak akkor szakítá félbe a tüzes csárdásokat, midőn napunk már égő tüzgyölként pompázott keleten.

Endréden e hó 17-én ment véghez a kántortanító választás. Az iskolaszék egyhangulag B a r s G y u l a zamárdi zamárdi segédtanítót választotta meg. Ő is szenvedett már a hazáért, mint katona; sok szerencsét kívánunk neki új állomásán! Soha ne feledje azt, amit ígért: »Jó polgárokat fog nevelni!« mert ha az nemcsak hogy megígerte, hanem tettel is bebizonyítani fogja hállás elismerés s a helyesen betöltött tiszttség öntudata fogja jutalmazni.

Igazságszolgáltatás. Somogy-Endred községi lakos kezében saját szőlőjéből való kivágott tőkét vive ballagott haza-felé. Ezt meglátja egy zsidó, ki szinte szőlőbirtokos s azon ürügy alatt, mintha a szőlőtök az ő szőlőjéből való lett volna, pert indít a polgár ellen. Az ügy a községházánál tárgyalattot, mire nevezett földmivest fül- és szemtanuk állítása szerint, a zsidó kívánatára a községházánál megkötözték, meztelen talpára verettek; azonfelül pedig cirka 36 forint készpénznek rögtön való lefizetésére ítélték. A szegény így levétköztetett de megcsizmásított ember a tabi kir. járásbírótság előtt panaszt emelt. Jó kézbe került ott az ügy, s hisszük is, hogy ezen hajmeresztő barbarizmus megtorolva lesz.

Wiener Izrael endrédi regale bérlő, megtámadta Agg József endrédi lakos asztalos mestert; azért, miert a korcsmaudvarra ment tojást venni. Wiener ezt csak ürügyül használta, valódi oka haragjának az volt, mert Agg József nem szereti a zsidókat s ezt nem is titkolja. Dulakodás lett a szóváltás vége, mert Wiener Izrael bizott erejében, a dolog Agg panaszra folytán Tabon a szolgabíró előtt nyert befejezést, hol Wiener Izrael egynapi fogság s tíz forint büntetésre ítéltetett.

Székesfehérváron. A mult szombati hetivásárkor L á z i István nádasdladányi lakos két zsák buzát vitt a mértékitelesítő hivatal helyiségébe, mérlegelés végett. A buza 244 kilót nyomott. Midőn ezt értésére adták, nem akarta elhinni, hogy buzája annyit nyom s azt állította, hogy egy félórával előbb mérte meg Káldor és Bernstein zsidó czég magtárában s azok tizedes mérlegén csak 228 kilót nyomott. A mértékitelesítő azonban elment

nevezett czég magtárába, s mérlegüket megvizsgálván, észrevette, hogy a mérleg hidbjában levő csavarszeg hiányzik. A mérleget azonnal bevitte a városházára, próbamérést eszközölt, és kiszült, hogy a csavarszeg hiánya miatt minden 100 kilogrammnál 6—7 kilogramm diferál. Mikor látták a kereskedők, hogy lépé kerültek, Bernstein, az egyik czégtag öt forinttal meg akarta vesztegetni a hitelesítőt, hogy ne tegyen a dolgról jelentést. A lelkiismeretes hivatalnok azonban jelentést tett. Megyénben is történnek nem egyszer hasonló dolgok, így Bogláról értesítenek, hogy ott Wolák kísérelte meg, de meg is járta az ilyen rablással mult évben, ugyanis a mázsamérő serpenyője alá egy nehezéket erősített, s így minden mázsánál bizonyos részt csalt; de rájöttek minek folytán az igyekvő kereskedők egyezségileg hatszáz forintot fizetett a hallgatásért. Bizony kar volt elhallgatni a dolgot.

Az új uraságok czime. Hogy mai napság minden zsidó árendás nagyságos, a greizler meg tekintetes ez tagadhatlan. Törte is a napokban egy ipolysági ügyvéd a fejét, hogy tulajdonkép hogy is czimezze ő egyik clientsét, ki nyulbőrön és egyéb tisztá geszten felvitte 2000 holdig. Tekintetes? ez csak igaz utat illet meg. Becsületes? ezért meg-haragszik és pedig joggal. Nagyreményű? ez a zsidó már nem remél, ennek már meg van a mizt remélt. Végre is tekintetre méltóra határozta magát ügyvédünk és pedig igen találóan, mert csakugyan örökös éber tekintet alatt kellene tartani.

A »Dunántúl«-ban egyvalaki panaszkodik a szombathelyi zsidókra hogy nem pártolják a szinészetet, és panaszát azon kezdi »Szombathelyi zsidósága számos derék embert számlál kebelében« közöljük e kitételt, mint curiosumot és a panaszkodó ur bizonyára maga volna a legnagyobb bajban, ha ezen számos derék zsidót meg kellene neveznie, ha csak az ottani vidéken is nem szokták a derék kitételt nehéz helyett is használni, mert e kitételt »schweere Gauner.« már mi is hallottuk.

Tüzlőtűszerek beszerzése érdekében a Bucsú-Szent-László és vidéke önkényes tüzlőtűgyelet arany- s ezüst-tűgy sorsjátékra nyert engedélyt. Kibocsátattik 50 ezer sorsjegy, ára egy-egy sorsjegynek 25 krajczár, nyere-mény 243 van 3500 ftr értékben. Huzás 1884. évi május 8-án lesz. Minden 5 sorsjegy után a 6-ik díjtalanul számítható. A tüzlőtű intézmények fejlődése, erősödése közzohaj levén, e humanus intézmény pártolását melegen ajánljuk.

Gr. Széchenyi Pál, földmivelési-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter mint Keszthelyről írják, mult csütörtökön, f. hó 17-én a déli vonattal oda érkezett, s az indóházánál, gróf Festetics Tassiló és Balás Árpád a gazdasági intézet igazgatója által fogadtatott. A házakat felbogarolták. A gazdasági tanintézet bejárata előtt diadal-kapu állott. Délután meglátogatta a miniszter a gazdasági tanintézetet, a gazdasági épületeket s az intézeti szőlőbirtokot, 18-án reggeli órákban a város küldöttségét fogadta s a déli vonattal elutazott.

Dr. Chorin Ferencz, f. hó 13-án meglátogatta az általa képviselt baksaikat. Sokan jöttek össze, a fogadás is fényes volt. Leveleznék egyébként érüti ugyan, hogy be is számolt, azt emeli ki azonban leginkább, hogy képviselő ur ebbeli kifejezést óhajtsák a baksa tüzlőtű-egyesület disztagálj megválasztatott.

A budavári gyilkosság tettesi nevezetesen Spanga Pál és Pitélyi Oláh Mihály töredelmesen bevallották gaz és szörnyű bűnüket; a gyilkossági szándékot mindkettő tagadja s azt mondják hogy ők csak rabolni akartak, az országbíró erős ellentállása következtében ölték meg. Kiváló dicseret illeti meg T ó t h G e r ő vizsgálobíróit kinek kitartása, ember ismerete s ügyessége önvallo-másra bírta a bűnöket s így eredményre vezette a vizsgálatot azon ügytelenségek daczára, melylyel a rendőrség az előnyomozás alkalmával eljár.

Szegény csángó magyarokról azon hir terjed, mintha csöbörből vödörbe kerültek volna, a nemzeti lelkesedés adott ugyan módot arra, hogy meginduljanak s megijjenek, de most nincs kellőleg gondoskodva fenntartásukról s állandó megtelepülésükről, persze ez már a kormány dolga volna, megteszi-e kötelességet — vagy csak akkor jutott eszébe a humanizmus, hanem is a hazafiasság, mikor a bosnyákokról volt szó, meglátjuk a napokban midőn e kérdés az országgházban tárgyalattani fog.

Haragszik reánk az isten! Aligült a honvédelmi miniszteri székbe gr. Ráday, ki a mennyit a jelen viszonyok között tehetett, bizonyára megtett s máris veszély fenyegeti; aggasztóan beteggé lett; súlyos torokhájban szenved, melynek kimenetele, mikor e sorokat írjuk még bizonytalan s aggasztó! Vajha mielőbb nemcsak javulását, de teljes meggyógyulását hirdethessük.

Bary, nyiregházi törvényszéki jegyző, ki tudvalevőleg a tiszta-eszlári bünyű vizsgálatával volt megbizva, és azt daczára fenyegetésnek, ijesztgetésnek, ígérnek, oly erélylyel és ügyességgel vitte, hogy neve hazánk határgin tul is ismert lett; e terhes elfoglaltsága alatt is, oly szorgalommal készült el, a bírói vizsgára, hogy azt mult heten letevéen, a vizsgálo királyi táblai bírák őt egyhangulag

képesítettnek nem személye iránti volt jelen. Sok

— Nagy-K tek között a h látszik azonban, mert az iskola szólnak.

— Öskori a napokban egy gyermek a kerit kivágott egy ő melyben követő bronzból valók pengé, egy disz hat ép kariká Ezen talált féni ki voltak téve a nál aztán pedig ur közvetítésén nemzeti muzeum régiség osztály sos folyó ár sz lónak.

— A fagy a mi vidékünk felé, Kassa tájában pedig az ut hogy a közeledek fákbán okozott

— Az esz szeptember hóba szerencsétlenség vizsgáló bíró, Frigyes osztály nök, Jobbágyi igazgatóhelyette főnök ellen gon berölés és közv a bünyviszálato

— Zalán sága a Boba-Jé ügyében a be hozzá járulás pedig az alispá got küldött l mily fontos volt építeni, s így a nak is megszer a tettig igen na

— Cseho az antisemitizm lakaikat verik h a fákat vágják l csak egyes jelet igazságnak, hog lesz ez a valami

Falat

Tekintete ban olvasom, h gylétőt választ Mocsáry urhoz, kör elnökéhez h hogy a körből is tagja lenni; o bizalmat, melyly gárai megistiz magatartásáért, elfoglalt; másre mely a kör kebe gok miatt üzi más mellékes h is magáévá tév

Igaz, hog urat a zsidó k gatarásáért. S cselekedett, ho is azt vártuk t bote melynek küldetésükről, oly rutul vissza

Biz az m les helyett, a p ról függetlenség schaft e aljas tö degradálta.

Üdvözlőlji őszinte eljárás bizalmunkat b tudatának telj lasztói bizalmá hessen.

Elvártuk nem „klubbl yes életre“ mely párt jog hogy a függetle politikával föl sajátjává az an jen róla választ a párt képvisel pontot foglaln magráv széthín

Csodálom tagjai (tisztelé állást árucikkü bizalmával, ide kára foszlányok zsidók zsoldosa az idő, midőn takat pályájuko s megértetni v párt, mely évtiz ragaszkodott e

képesítettnek nyilvánították. A vizsgán, Bary személye iránti érdeklődésből nagy közönség volt jelen. Sok szerencsét az új bírónak!

— Nagy-Kanizsán a gyermekek s serdültek között a hólyagos himlő uralkodik. Ugy látszik azonban, hogy a ragály mértékét tart, mert az iskolák bezárásáról ez ideig nem szólnak.

— Őskori bronz-lelet. Somogy-Szobban, a napokban egy Horváth György nevű árva gyermek a kerítés igazításakor az irtókapával kivágott egy őskori cserép edényt, (urnát) melyben következő fémtárgyak voltak mind bronzból valók: két darab szekercze, két késpenge, egy diszkarika, egy kardcsucs, egy lánca, hat ép karikából álló és 17 karika töredék. Ezen talált fémtárgyak 9 napig közszemlére ki voltak téve a szobi ev. ref. egyház pénztárnál azután pedig a lelkész József Zsigmond ur közvetítésével — felküldetett a magyar nemzeti múzeum igazgatóságához az érem és régiség osztályba, melyért a múzeum a szokásos folyó ár szerint 18 forintot küldött a tulajdonosnak.

— A fagyos szentek jól viselték magukat a mi vidékünkön, nem úgy azonban mindenfelé, Kassa táján erős derek voltak, Bosniában pedig az utóbbi napokban akkora hó esett, hogy a közlekedést megszakította, a gyümölcsfákban okozott kár is nagyon tetemes.

— Az eszéki katasztrófa. A múlt évi szeptember hóban Eszéken történt nagy vasuti szerencsétlenségre vonatkozólag Cziglányi Béla vizsgáló bíró, Koch József hídfelelős, Stelzl Frigyes osztálymérnök, Schüller Károly mérnök, Jobbágyi Otto főmérnök, Réczai Gyula igazgatóhelyettes és Markbreiter J. állomásfőnök ellen gondatlanság által elkövetett emberölés és közveszélyű cselekvés vétségei miatt a büntviszsgálatot elrendelték.

— Zalamegye törvényhatósági bizottsága a Boba-János-háza sümeg-tapoljai vasut ügyében a bejelentést elvben elhatározta, a hozzá járulás mérvének megállapítása végett pedig az alispán elnöklése alatt egy bizottságot küldött ki. Nálunk is emlegetik ugyan mily fontos volna Barsról Kaposvárra vasutat építeni, s így a Slavoniai forgalmat a fővárosnak is megszerezni, de sajnos az emlegetéstől a tettig igen nagy a lépés!

— Csehországban is mind jobban terjed az antisemitismus, Przimbram községben ablakaikat verik be, másutt a zsidó temetőben a fákat vágják ki. Ez mind nem megoldás, csak egyes jelensége, azon már elvitázhatlan igazságnak, hogy valaminek történni kell, mi lesz ez a valami az a jövő titka.

Vidékről.

Elatlon mellől, 1883. május hó 16-án.

Tekintetes Szerkesztő ur! Becses lapjában olvasom, hogy Szalay Imre ur a lenyegeltő választó kerület dérek képviselője, Mocsary urhoz, az orsz. közp. függetlenségi kör elnökéhez intézett iratában kinyilatkoztatá, hogy a körből kilép, annak nem akar tovább is tagja lenni; okul hozván föl egyrészt ama bizalmat, mellyel őt választókerületének polgárai megisztelték azon önzetlen hazafini magatartásáért, melyet ő a zsidó kérdésben elfoglalt; másrészt azon czióra komédiát, mely a kör kebelében idegen természetű dolgok miatt űzi játékát, a párt fölélvén kívül más melles kérdés, (sachtervédői politikát) is magáévá tévén.

Igaz, hogy mi megiszteltük Szalay Imre urat a zsidó kérdésben tanusított bátor magatartásáért. Szalay Imre ur pedig helyesen cselekedett, hogy búcsút vegyen a körtől. Mi is azt vártuk tőle hogy elhagyja azt a »klubbot« melynek nem egy tagja megfellebbezvének, küldetésükről, választó polgárainak bizalmával oly rutul visszaéltek.

Biz az megrovandó, hogy a kör, tömörülés helyett, a párt fölélvén, mely minden oldalról függetlenséget óhajt, hol mi „Judenfreundschaft« aljas törekvései miatt, klub »geschäfte« degradálta.

Üdvözljük Szalay urat tapintatos és őszinte eljárásáért. Büszkének vagyunk rá, hogy bizalmunkat bírván, nem késik, helyes öntudatának teljes erejével odahatni, hogy választói bizalmának minden oldalról megfelelhessen.

Elvartuk tőle mondom, — mert ő nem »klubb«, hanem egy tekintélyes életrevaló »párt« képviselője, mely párt joggal megvárhatja képviselőitől, hogy a függetlenség szent ügyét, holmi sachter politikával föl neeserélje. Ha a kör nem tevő sajátjává az antisemita kérdést, — ám feleljen róla választóinak, de nem lehet, feljogosítva a párt képviselőivel szemben ellenséges álláspontot foglalni el, illetve köztük a vizsály magvát széthinteni!

Csodálom, hogy a közp. függetlenségi kör tagjai (tisztelőt a kivételeknek) a képviselői állást árucikknek tekintve, s visszaélve a nép bizalmával, idegen zászló alá, — mely nemcsakára foszlányokban fog heverni, — szegődtek, zsidók zsoldosaivá csaptak fel. De majd eljön az idő, midőn nem fogja a nép, a hitehagyottakat pályájukon követni, hanem megvetni őket s megértetni velők azt, hogy a függetlenségi párt, mely évtizedeken át meggyőződése szerint ragaszkodott elveihez, eljárásukat, államisá-

gunk közjogi fenntartása, belügyi reform és a modern függetlenségi demokratismus elveivel meg nem egyezhetőnek tartja, ma inkább, mint valaha, midőn még a zsidó kérdés megpendítve nem volt; szavazatát csak oly egyénnek adja, ki el nem hagyja zászlaját, hanem a mai tarthatatlan állapot megváltoztatását tűzte ki célul. Mi függetlenségiek voltunk s elvhűek akarunk maradni; de függetlenek a zsidótól is!

Mithogy az orsz. közp. függetlenségi kör szélesap politikájú, melyet néhány zsidó szájhős intéz s minthogy a Verhovay úr elleni dolgában is, magáról nagy szegénységi bizonyítványt szolgáltatott ki, felteszük a kör józanabb gondolkodású elvhi tagjairól, hogy nem engedik magukat járszalagon vezetetni.

A kör zsidó barátai, — a semiták vak eszközeinek politikájuk ellen tiltakozunk mint-hogy eljárásuk a párt elvein s az erkölcsiség keretén kívül esik. Még meg sem győződtek képviseltjeik véleményeiről, ki sem hallgatták akarataikat, már is konkolyt hintenek a tiszta erkölcsök közé; megtámadván a párt legönzetlenebb gondolkodású képviselőit. S miért? csak azért, hogy az ó-testamentombeli aranyborjúnak tömjenezhessenek, melynek biztos elismerése a r e b a c h.

Megtámadták Verhovayt üldözték szerénytelenül Szalayt csak azért, mert elég hátrak voltak az antisemita kérdésben — mint becsületes emberekhez illik — meggyőződésüket férfias bátorsággal szabadon nyilvánítani. Ráakarnak parancsolni a népre, mely vérig van sértve a zsidóság által. Tehát jaj annak, ki a zsidóság ellen mocnani is mer! Hát ez a függetlenség elve? Ez a nép egy hangú akarat nyilvánítása? A helyett, hogy az agyon zaklatott népen, a zsidóság által ejtett érzékeny sérelmeket orvosolni törekednének, — e szent zászlót is a nép ellen tüzték ki?! Vigyázzanak, nem ver az isten bottal!! Mondom, — eljön a nap, midőn ily körülmények mellett hathatósan fog beteljesedni ama közmondás: »a né p s z a v a, I s t e n s z a v a!«

Addig is ily eljárás ellen, midőn a »polgári jog szentsége« nevében óvást tesszük, — késülünk megtudni a választáskor hányan vannak a kik azok a politikai hitehagyottak a közp. körben, kik a vereshagyma és retékért, képesek a legszentebb ügy rovására baszkodni? Majd meglátjuk hányan lesznek? Hisz mi is ott leszünk! Majd megmondjuk nekik: »hogy az orsz. függetlenségi párt tagjainak feladata tevékeny buzgalommal és minden alkotmányos eszközzel oda hatni, hogy az országos függetlenségi párt által politikai hitvallással elfogadott elvek, terjesztessenek, és hogy azoknak érvényesítésére lankadatlan kitartással és egyetértéssel — a politikai rend és ildom által igényelt higgadsággal, — egyénileg is közreműködjenek, nem pedig zsidó barátságából, szem elől tévesztve a vezér elveket, egyetértést helyet folytonos gyűlölséget szítani egymás iránt. »D o n g o c.«

Lenyegeltő úr, május 22.

T. szerkesztő ur! A »Népjog« f. évi 19-ik számában Ehn Sándor szolgabíró urhoz egy nyílt levél is jelent meg, mely engem is érdekel, engedje meg ennél fogva, hogy a kérdéses dologhoz néhány szót szóljak.

A vesztetnek vélt borjut ugyanis levágatása előtt pár héttel én a gyv é r t o r l o d á s b o l gyógykezelttem, mely alkalommal tanácsoltam a tulajdonosnak, hogy amint meggyógyul az állat, adja el azonnal mézsárosnak, mert az eféle bajok többnyire ismétlődni szoktak.

Az állat gyógyulása után el is adatott, hogy azonban a közönség botránkozását, — miután már ugys veszett híre költötték a borjunak, kikerülje a mézsáros, általam a borjuból származott hust megvizsgáltatta s én azt minden káros következmény nélkül élvezhetőnek s kimérhetőnek találtam. Ez a »veszett« borju története, s ennél fogva érdekel engem a levél.

Távol legyen tőlem, hogy akár a levélben jelzett vagy bármelyik község mézsárosait is jelen sorok által védelmezni akarván, ellenkezőleg nekem is volt már alkalom tapasztni a mikor valóban a mikor valóban oly állatot vágott le egy mézsáros, amely husnak élvezése káros következményü lehetett volna, s én akkor megtettemkötelességemet, valamint megteszem ezután is mindenkor, hanem ez esetben eljárásomat, mely mindenkor csak hűségemről tehet tanusítást kívántam a t. közönség előtt igazolni.

Balázs József, m. állatorvos.

Irodalom és művészet.

Vettük Garay Alajos lapunk egyik jeles munkatársának »Eletrajzok« című röpirata IV. füzetét. Ismertetésül elmondjuk röviden tartalmát: Balhit, hogy a zsidók élelmessége — önérdék hajhászása, a zsidón kívül minden más nemzet és vallás kizsibese! Az élelmesség segédesszöke a munkásság; a zsidónál pedig renyhébb, farszató munkát kerülőbb natio alig van.

Humanizmus: saját szigorú ünneplése, s keresztényen cselédjeivel ezek ünnepén dolgoztatása. A zsidó a nemzet gazdaszatban csak fogyasztó s nem termelő; — mint here nép a nemzet munkás osztálya — a nép keserves keresményéből felhizik, míg a munkás osztályt tönkre juttatja; — A zsidó család a család erkölcs temetője. — A zsidó, leginkább szatócs, boltos, az ifjúságnak elsőszö tvolvaj tanítója, azután orgazdája s végre tönkretévője! A zsidó t a k a r e k o s s á g: hagyma szagu piszkos fuksarag. — Gyönyörűen írja szerző a gzhá-

jókon s vasutakon utazó zsidók henczegő nagyzásait s midőn felveti a kérdést: honnan került e fény? így felel: A te véres verejtéked ez keresztény barátom!

A zsidó hitel, megbízhatóságát azzal illusztrálja szerző, hogy két-háromszori csőd után a zsidó, ha nem is milliómos, de legalább százezres nagyságos ur lesz.

A mértékletesség ételben, italban, a zsidónál csak saját zsebére van; a potyából ker. embernél csak úgy leszopja magát, akár egy drótostót. (No már erre ismertető eklatáns példákkal szolgálhatna.)

A zsidó vállalkozási szelleme — élelmessége! No meg a piaci hajhászokdás Schmüldtől — Rötschildig, non plus ultra!

A zsidók kölcsönzései, zsarolásai példákkal illusztráltak. stb. stb.

Még két zsidó élelmesség különös figyelmet érdemlőleg tárgyalatik: egyik hogy a becsültre a zsidó uralom — talán emancipáció előtt oly sokat adott magyar zsurnalisztika egyrészenek ma már csak füles is alig látszik ki a zsidó zsebből; másik, hogy zsidó a nemzet közimvelődését, tehát felvirágzását előmozdító iskolát e hazában egyetlen-egyet sem állított még, de a kormány és ker. felekezetek iskoláit annál élelmessébben használják fel eddig ismert gyönyörű jellemök még tökéletesebb kifejtésére végett pontjai neveltetésére.

Szerzővel együtt e két utóbbi, egész nemzetünket érdeklő tárgyra nézve szeretnők a mennydörgős mennykő hangján fölökbe dörögni alkotmányos atyáinknak: Caveant Consules!

Anthrophophilos.

Gazdászat, ipar, kereskedelem.

Nemcsak érdekes sőt szükséges tudni gazdáinknak milyen a kilátás a jövő termésre külföldön; A »Magyar pénzügy« e kiválóan szerkesztett lap után adjuk tehát erre vonatkozólag a következőket.

Oroszországban nem hiszik, hogy jobb termésű legyen a múlt évinél és tekintve, hogy számos kerületekben jelentékeny karok fordultak elő, megelégednének a múlt évhez hasonló eredménnyel. Az oroszországi hírek szerint azonban erre nagyon kevés kilátás van.

Németországban a munkálatokkal késedelmet szenvedtek. Még a múlt héten oly hívós volt az időjárás, hogy a vegetáció nagyon hátramaradt. A termést illetőleg a hírek még nagyon ellentétesek, pozitívabb becsléseket csak későbbre várhatunk.

Franciaországba is későn köszöntött be a tavasz, de ma már foglalkoznak az aratási kilátásokkal. A fejlődés általában nagyon elmaradt és nem emlékeznek, hogy a szőlőtőke oly sokáig ne adott volna magáról életjelet. Ma különben, különösen a mi a gabnaféléket illeti, az aggodalmak lényegesen csökkentek. Jellemző a franciaországi termésre vonatkozólag, hogy ősi gabnában egész északi Franciaországban hiány lesz, mert kisebb területen vettették. Ha a tavasz kedvezőbb, pótolhat volna a márcziusi vetés nagyobb kiterjesztésével, de a folytonos esőzés nagy akadályul szolgált. Egy Francia szaklap szerint, az idén csak 6.500,000 hektáron vettették, ellenben a múlt évben 7.500,000 hektárt vettek igénybe. Ebből már most azt következtetik, hogy hektáronként 15 hektoliternyi középtermés mellett az évi eredmény 97—98 millió hektoliterre fog rugni, mi 5—6 millió hektoliterrel kevesebb, mint egy közép esztendő eredménye.

Az amerikai becslések és kilátások utolsó közleményünk óta nem szenvedtek lényeges változást. Amerika a mezőgazdaságra nézve valóságos mumussá fejlődött ki és minden felvilágosító közlemények daczára, az eurpai mezőgazdaság fokozódó aggodalommal tekint Amerika növekedő termelésére annak veszedelmes versenyzésére. Tény, hogy Amerikának nemcsak a termelés olcsósága, hanem a szállításon nyújtott rendkívüli kedvezmények bizonyos fölényt nyújtanak. Chicagoból Londonig alig kerül valamivel többbe a szállítás, mint Budapestól ugyanoda, habár az előbbi távolság kilencszerte nagyobb. Amerika versenyében azonban nem csüggedésre adjon okot, hanem inkább bizáson. Tegye meg a gazda kötelességét, tegye meg a kormány is és Amerikától nincs mit tartanunk. Csak legyen jó termésünk, ne ismétlődjenek a rendes szállítási kalamitások és a vasutak szállítsák le méltányos fókig a tarifákat és jól fogjuk értékesíthetni termécsinket, lesz ára, mint volt 1882—83-ban és mint van még ma is.

Most a Spárqa idény alatt helyén van eltartásának módjáról megemlékezni. Ez így történik. A Spárqa metszett végét megszárogatjuk, azután hordóba rakjuk, melynek feneke korpával s száraz sóval hintetett be; így következik réteg rétegre, spárqa és korpás só, míg az edény megtelt. Tetejére azután forró zsirt (vagy fagygyut) öntünk mi által légmentesen elzáratik. Tudvalevőleg szállított is soká el lehet tartani egészen frisen fűrés porban.

Assicurazioni Generali. Lapunk hírdetési rovetában található ez intézetnek az 1882-ik évre és fennállásának 51-ik évére vonatkozó zárszámlája. Ezen régi intézet, tevékeny és óvatossá üzletvitelének megfelelőleg, az elmúlt évben is jelentékenyen haladt hatalmas fejlődésében. A díjbevételek 761,730 ft. 98 kr. gyarapodás mellett fölemelkedtek 12,783,415 ft. 63 karra. A díjkötelezők tárczája 1,768,863 ft. 20 karnyi gyarapodással elérte 17,250,119 ft. 23 kr. A még érvényben álló életbiztosítási tőkék 5,214,551 ft. 19 karnyi szaporodással felmennek 70,822,205 ft. 82 kr. A készpénz tartalékok gyarapodtak

784,670 ft. 68 krral és biztosítéku szolgáló részvénytőke és készpénztartalékok immár kitesznek 28,799,108 ft. 6 krt. Köztudomás szerint a lejárt évet nem lehet a biztosítási üzletre előnyös évek közé sorolni, és e tény a Generali által teljesített kárifizetésekben is kifejezésre talál. Az előttünk fekvő kimutatás szerint a társaság 1882-ben 32,591 káresetben kármentesítések, mentési és kárbecslési költségek fejében kifizetett 9,186,775 ft. 13 kr., vagyis kerek összegben 1 1/2 millió ft-tal többet mint a megelőző évben. Ez intézet által alapítása óta kármentesítésekben, mentési és kár felvételi költségekben kifizetett összegek 488,258 káreset mellett tesznek 16,174,718 ft-t; mely összegben hazánk részét vett 68,982 káresetben 27,831,634 ft. 50 krral. Az előttünk fekvő jelentés különösen kiemeli az életbiztosítási üzlet örvendetes kifejődését. Az újonnan kötött életbiztosítások kitesznek: 1874-re 5 1/2 millió ft-tot. 1880-ra 8 1/2 millió ft-tot, 1881-re 9 1/4 millió ft-tot, 1882-re 12 millió ft-tot és az 1883. év első negyede még további emelkedést tüntet fel. Ezen tény a biztosító társaság hitel és bizalom képességeinek fokmérőljeül veendő egysermind a legszolidabb és legbiztosabb alapot adja az intézet további fejlődésére és haladására. Ezen körülménynek, különösen a jelentékeny tartalékok megfontolt gyűjtésének róvhatja fel a Generali, ha mégis azon helyzetben van, hogy a viszonyok kedvezőtlen volta és oly jelentékeny tartalékok félretétele mellett is képes volt a 315 ft-tal befizetett részvényre 255 frank osztalékot adni.

Kaposvári piaci árak.

Table with 2 columns: Item and Price. Buza 9 ft, Rozs 6 ft 50, Kukorica 6 ft, Árpa 6 ft 80, Zab 5 ft 80, Hajdina 6 ft 60, Métermázsánként.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. Zs. A kilátásba helyezettek elmaradtak Kérjük. Az a hosszú kántor. Elrekedt? Kár volna. Mohács. Eppen jókor jött; készséggel rögtön adtuk, várjuk a többit. Körmend. Üdvözlötünk. St. L. Ugy legyen. P. R. Megérkezett, köszönjük nagyon helyes.

Szerkesztésért felelős:

S z a l a y K á r o l y.

BEKÜLDETETT:

Érdekes

A lapunk mai számában található szerencsejelentés id. Heckser Sámuelől Hamburgban. Ezen ház az itt és a környékben nyert összegek pontos és titoktartó kiizetésé által olyanira jó hírt szerzett magának, hogy már e helyen is mindenkit figyelmzettünk annak mai hirdetémyére.

HIRDETÉSEK.

4011 sz. 1883.

Árverési hirdetés.

A nagy méltóságú magyar királyi pénzügy ministeriumnak 20888/83. számú rendelete értelmében a kaposvári kir. adófelügyelőség részéről ezennel közhírre tétetik, miszerint a magas kincstár tulajdonát képező, és a kaposvári 65. sz. tjkvben foglalt tehermentes ingatlanok vagyis.

- 1. a 1 81 hrszámú zárda-utcai ház és belsőség 7688 ft. becserékben,
2.) az u. a. számú tjkben 1 931 hrszám alatti luczernás az aranyi utnál 147 ft 50 kr. becserékben,
3.) 1 205 hrszámú szántó a csaliti dülőben 483 ft. 50 kr. becserékben,
4.) 1 1981 hrszámú rét a császárréten 20 ft. becserékben,
5.) 1 1630/195 hrszámú szántó a csererdőben 78 ft. becserékben,
6.) 1 1719/50. hrszámú körtöneyi búkkérdő 45 ft. becserékben, és végre
7.) az 5. rendszám alatt bejegyzett s a kaposvári 853 sz. tjkvben írt ingatlanból egy egész ház utáni aránylagos erdő és legelő jog 40 ft. becserékben egyenkint és egymástól elkülönítve folyó 1883 évi augusztus hó 13-án d. e. 9. órakor a kir. adófelügyelőség hivatalos helyiségében (Sétatér-utca Németh-féle ház) bírói közben jövetel nélkül megtartandó nyilvános önkéntes árverésen eladatni fognak.

Árverési feltételek.

1.) Árverezni szándékozók tartoznak minden egyes árverzendő ingatlan becsárának 10% -át készpénzben augusztus 12-ének d. u. 5. órájáig a kir. adófelügyelő kezéhez letenni.

